

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-759

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Kansantaloustieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Hämäläinen, Saara			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Rehellisyys ja kannustimet : äänestysmekanismien manipuloitumattomuudesta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansantaloustiede			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 83 s.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tämä tutkielma on kirjallisuuskatsaus, jossa tarkastellaan äänestysmekanismien manipuloitumattomuutta. Aluksi käsitellään sitä, milloin manipulaatio on mielekäs käsite ja milloin taas ei, sekä sitä, milloin äänestysmekanismi on manipuloitumaton ja milloin ei. Lopuksi arvioidaan, missä suhteessa äänestysmekanismin manipuloitumattomuus on toivottava ja missä suhteessa ei-toivottava ominaisuus. Äänestysmekanismi on manipuloitumaton, jos kaikkien äänestäjien kannattaa aina äänestää rehellisesti. Äänestäjä äänestää rehellisesti, jos hänen äänestysstrategiansa vastaa hänen preferenssejään; muuten hän äänestää epärehellisesti tai strategisesti. Manipulaation havaitaan olevan mielekäs käsite, jos äänestäjän preferenssit ovat yksikäsitteiset sekä jos preferenssien ja äänestysstrategioiden vastaavuus on määritelty. Preferenssien manipulaatio ja preferenssien muodostus voivatkin helposti sekoittua toisiinsa. Kuten Gibbard-Satterthwaiten lause osoittaa, äänestysmekanismit ovat manipuloitumattomia vain erikoistapauksissa. Myös Arrow’n lause voidaan tulkita nimenomaan manipuloitumattomuutta koskevaksi mahdottomuuslauseeksi ja epämuodollisesti ekvivalentiksi Gibbard-Satterthwaiten lauseen kanssa. Manipuloitumattomia äänestysmekanismeja voidaan kuitenkin muodostaa eräissä tapauksissa, joissa käytetään tulonsiirtoja tai joissa äänestystilanne on joko riittävän yksinkertainen tai monimutkainen. Jackson (2003) ja Taylor (2005) ovat keskeiset lähteet, kun tarkastellaan äänestysmekanismeja, joita mahdottomuustulokset eivät koske. Äänestysmekanismin manipuloitumattomuutta on tavattu pitää toivottavana ominaisuutena, joka liittyy mekanismin avulla tehtyjen päätösten legitimeettiin ja tehokkuuteen. Harvat lähteet kuitenkaan käsittelevät perusteellisesti sitä, miksi äänestysmekanismin olisi hyvä olla manipuloitumaton. Manipulaation puolesta ja sitä vastaan esitetyt kommentit voidaan kuitenkin tiivistää rehellisyysargumentiksi ja läpinäkyvyysargumentiksi sekä eräiksi huomioiksi, jotka koskevat äänestysmekanismien ja kannustinmekanismien pääosin legitimeettiin ja tehokkuuteen liittyviä ominaisuuksia. Argumenttien tärkein lähde on Dowding ja van Hees (2007). Manipulaatio liittyy erityisesti valintarajoitteiden huomioonottamiseen eli omien preferenssien sopeuttamiseen muiden preferensseihin, mikä voi olla keskeistä tehokkaiden päätösten tekemiseksi. Manipulaatio tuottaa samalla demokratian kannalta suotuisia kannustimia ottaa selvää ja vaikuttaa muiden preferensseihin ja arvioida uudelleen omia preferenssejään. Vaikka tietävän on helpompi manipuloida kuin tietämättömän, jokaisella on kuitenkin yhtä monta ääntä, joilla manipuloida äänestyspäätöstä, kunhan äänestysmekanismi on anonyymi. Lisäksi äänestäjät jättänevät manipuloimatta, jos eivät tiedä, johtaisiko rehellinen äänestäminen kuitenkin parhaaseen päätökseen. Rehellinen äänestäminen saattaa silti altistaa äänestäjät asialistan manipulaatiolle.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords äänestäminen manipulaatio tehokkuus legitimeetti Gibbard-Satterthwaiten lause Arrow'n lause			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			